

آیین نامه اعطای تسهیلات و جایزه علمی علامه طباطبائی به برگزیدگان از میان استادان و پژوهشگران برجسته کشور

این آیین نامه به استناد بند ج و ح قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان، ماده ۴ آیین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی، مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر مبنای آیین نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر، مصوب جلسه مورخ ۸۵/۵/۲۳ هیئت امناء بنیاد ملی نخبگان، تدوین گردیده است.

ماده ۱- آیین نامه حاضر شامل گروه‌های زیر از موارد ذکر شده در آئین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی است که با تشخیص شورای نخبگان انتخاب می‌شوند:

۱- برگزیدگان از میان اساتید نمونه و ممتاز در سطح کشور (بند ب ۸-۴).

۲- برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری (بند ج ۸-۴).

۳- برگزیدگان از میان محققان ایرانی بر اساس معیار مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین المللی و داخلی (بند الف ۴-۶).

تبصره: استادان، پژوهشگران و محققان نمونه و برجسته ایرانی خارج از کشور نیز مشمول این آیین نامه هستند و برگزیدگان آنان می‌توانند از مزایای آن در جهت گسترش فعالیت های علمی خود در داخل کشور بهره‌مند شوند.

ماده ۲- دوره اعطای جوایز و تسهیلات برای هر بار احراز افتخار حداکثر پنج سال است.

ماده ۳- تعداد برگزیدگان در هر دوره و سقف جوایز و تسهیلات متناسب با اعتبارات بنیاد ملی نخبگان، با تصویب رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۴- تسهیلات اعطایی شامل موارد زیر است:

۱- نامگذاری جوایز علمی بنیاد که به دانشجویان نخبه و استعداد برتر اعطاء می‌شود به نام ایشان.

۲- معرفی برجسته‌ترین از میان هر گروه از برگزیدگان به فرهنگستان‌های کشور جهت بررسی عضویت.

۳- معرفی برجسته‌ترین از میان هر گروه از برگزیدگان به کمیسیون اعطاء نشان‌های علمی جهت بررسی اعطاء نشان.

- ۴- اعطای کرسی علمی به برگزیدگان بر مبنای محور و برنامه پژوهشی که به تصویب صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور می‌رسد. اعتبار ویژه کرسی علمی در مدت سه سال در موارد زیر قابل هزینه است:
- الف- انجام تحقیقات در جهت پیشبرد برنامه پژوهشی مصوب و مورد نیاز کشور.
 - ب- پرداخت هزینه های سه بار مسافرت‌های علمی کوتاه مدت خارج از کشور برای ارائه مقالات علمی و نظایر آن.
 - پ- خرید تجهیزات و مواد مورد نیاز آزمایشگاه و پژوهش‌های برگزیدگان.
 - ت- پرداخت هزینه شرکت دانشجویان در همایش‌های خارجی و داخلی.
 - ث- چاپ کتب و انتشارات علمی برگزیدگان در سطح ملی و بین‌المللی.
 - ج- پرداخت به دستیاران پژوهشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی.

- ۵- اعطای عنوان مشاور عالی پژوهشی بنیاد برای راهنمایی نخبگان و استعداد‌های برتر جوان.
- ۶- معرفی برگزیدگان دارای رتبه استادی به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت صدور مجوز پذیرش ۳ دانشجوی دوره دکتری با تشخیص ایشان (بر مبنای پذیرش استاد) و بدون آزمون و بصورت ظرفیت اضافی با رعایت ضوابط عمومی پذیرش دانشجو.
- ۷- اهدای کمک هزینه سفر حج عمره برای خود و یکی از اعضای خانواده.
- ۸- اهدای جایزه بنیاد ملی نخبگان به منظور تقدیر از تلاش‌های مستمر علمی شخصیت‌های برگزیده
- ۹- میزبانی چهار محقق پسادکتری در طی سه سال به انتخاب مشمول این آیین‌نامه. حقوق و مزایای محقق پسادکتری به استاد میزبان جهت پرداخت به وی اعطا می‌گردد.
- ۱۰- یک بار میزبانی همکار پژوهشی از سایر کشورها در قالب فرصت مطالعاتی به مدت ۶ ماه.

ماده ۵- برجسته‌ترین برگزیدگان و به ویژه شخصیت‌هایی که یک نظریه معتبر علمی را برای اولین بار در دنیا مطرح کرده‌اند و مورد اقبال عمومی مجامع علمی جهانی قرار گرفته است و نیز کسانی که یک خط تحقیق علمی نوین را برای اولین بار در دنیا مطرح نموده و با اقبال جهانی دانشمندان روبرو شده‌اند، از سوی بنیاد به عنوان مرجعیت علمی در رشته خود شناخته می‌شوند و طی مراسم ویژه‌ای که به طور سالانه برگزار می‌گردد، از مقام علمی آنان تجلیل بعمل می‌آید.

ماده ۶- مرجع تشخیص و تصمیم‌گیری در مورد تعیین حدود و مصادیق این آیین‌نامه شورای نخبگان بنیاد است.

ماده ۷۵- این آیین نامه جایگزین «دستورالعمل پشتیبانی از نخبگان و استعداد‌های برتر: اعطای جایزه و تسهیلات به برگزیدگان از میان محققان برجسته، استادان ممتاز و پژوهشگران نمونه کشور» مصوب بیست و هفتمین جلسه کمیسیون دائم هیات امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۸۶/۸/۲۸ می‌گردد.

ماده ۸- این آیین نامه در هشت ماده و یک تبصره در پنجاه و دومین جلسه کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۹۰/۹/۲۹ به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجرا است.

پیوست: شرایط انتخاب برگزیدگان از میان استادان و پژوهشگران برجسته کشور

ماده ۱- برگزیدگان بر اساس نظرخواهی مخفی از محققان، استادان، دانشجویان ممتاز و محققان برجسته، از میان شخصیت‌های معتبر علمی که مشهور به داشتن خصائل والای دینی و انسانی باشند و حداقل پنج مورد از افتخارات مندرج در جدول ۱ را احراز نمایند، انتخاب می‌شوند.

تبصره: در سه سال اول اجرای این دستورالعمل، افتخارات بسیار برجسته ملی به تشخیص شورای نخبگان می‌تواند جایگزین افتخارات معادل بین‌المللی مندرج در جدول یک شود.

ماده ۲- از میان استادان نمونه در سطح کشور کسانی که علاوه بر احراز شرایط مذکور در ماده یک این پیوست، در پنج سال اخیر حداقل ۳۰۰ امتیاز از آئین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی کسب کرده باشند، مورد بررسی قرار می‌گیرند. امتیاز هر شخص براساس جدول نوآوری و کارآفرینی پژوهشگران (جدول ۲) تعیین می‌شود و برگزیدگان از میان واجدان بالاترین امتیاز به ترتیب انتخاب می‌شوند.

ماده ۳- برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری حائز شرایط ماده یک بر مبنای امتیاز کل محاسبه شده از جدول نوآوری و کارآفرینی پژوهشگران (جدول ۲) با بیشترین امتیازات انتخاب می‌گردند.

ماده ۴- برگزیدگان از میان محققان ایرانی انتخاب شده توسط مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین‌المللی و داخلی به شرط احراز ماده یک از میان گروه‌های مذکور در بندهای ۱-۴ و ۲-۴ با روش بند ۳-۴ انتخاب می‌شوند.

۱- محققانی که ارجاعات به مقالات آنها بنا بر ضوابط و معیارهای مؤسسات اطلاع‌رسانی علمی معتبر از حد نصاب رشته‌ای معینی با تشخیص شورای نخبگان بالاتر رفته است و در مدت سه سال قبل از زمان داوری این موقعیت را پیوسته حفظ کرده باشند. حداقل نیمی از ارجاعات یاد شده تا سقف حد نصاب باید ارجاعات غیر خودی باشد.

۲- محققانی که دارنده مقالات به شدت مورد ارجاع بنا بر معیارهای مؤسسات اطلاع‌رسانی علمی معتبر در شاخه علمی مورد بررسی بنا بر تشخیص شورای نخبگان هستند.

۳- با توجه به آمار کلی اشخاص مشمول ماده ۴ و در نظر گرفتن عوامل زیر برگزیدگان از میان اشخاص با بیشترین ضریب نفوذ انتشارات علمی تعیین می‌گردند: الف- متوسط ارجاعات به مقالات، ب- تعداد ارجاعات غیر خودی حداکثر به یک مقاله، ج- تعداد مقالاتی از شخص مورد بررسی که عنوان مقالات به شدت مورد ارجاع را دریافت کرده‌اند، د- ضریب نفوذ انتشارات علمی هر شخص (د- به شرح زیر محاسبه می‌گردد:

$$\text{ج} + \frac{\text{ب}}{۵۰} + \text{الف} = \text{ضریب نفوذ انتشارات علمی}$$

ماده ۵- با توجه به زمینه‌های علمی متنوع دانشمندان ایرانی، برگزیدگان در گروه‌ها و رشته‌های علمی و پژوهشی مختلف انتخاب می‌شوند.

جدول ۱- افتخارات ضروری (حداقل ۵ مورد از ۱۰ مورد لازم است)

سر دبیر یا عضو هیئت تحریریه در نشریات بسیار معتبر بین‌المللی در پنج سال اخیر
سخنران کلیدی یا سخنران مدعو در کنفرانس‌های بسیار معتبر بین‌المللی در سه سال اخیر
عضو کمیته علمی یا راهبری کنفرانس‌های علمی بسیار معتبر بین‌المللی
عضویت در هیئت مدیره انجمن‌های علمی بین‌المللی
مجری پروژه مهم و موفق فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، صنعتی در کشور با گواهی مراجع معتبر ذیربط مبنی بر تأثیر نتایج پروژه در سطح ملی
مؤسس شرکت دانش بنیان غیردولتی موفق که کالا یا خدمات خود را مستمراً به بازار عرضه نموده باشد یا یک مؤسسه تحقیقاتی دولتی یا غیردولتی فعال که پروژه‌های متعددی را با موفقیت به پایان رسانده باشد.
مؤسس آزمایشگاه پژوهشی مجهز، فعال و اثربخش که علاوه بر مؤسس و دانشجویان، استادان و پژوهشگران دیگری نیز بطور فعال در آن به پژوهش بپردازند.
انتشار کتاب درسی بین‌المللی مورد تدریس در دانشگاه‌های معتبر دنیا یا کتاب پژوهشی از سوی ناشران معتبر علمی بین‌المللی
ثبت اختراع بین‌المللی
ارائه نظریه معتبر علمی برای اولین بار در دنیا که مقبولیت و اعتبار عام یافته باشد یا افتتاح یک خط تحقیق علمی نوین در دنیا که با اقبال علمی بین‌المللی مواجه شده باشد؛ با تأیید انجمن علمی ذیربط

جدول شماره ۲: جدول نوآوری و کارآفرینی پژوهشگران

ردیف	نوآوری یا کارآفرینی	امتیاز هر مورد	سقف امتیاز از این بند
۱	حل مشکلات و مسائل مهم و مشخص اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و زیربنایی کشور از طریق انجام پژوهش‌های علمی	حداکثر ۱۰	۵۰
۲	مدیریت پروژه‌ها و فعالیت‌های دینی، فرهنگی و تربیتی برجسته در سطح ملی و جهانی	حداکثر ۱۰	۵۰
۳	مدیریت پروژه‌های علمی و فناوری ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی با مرکزیت ایران	حداکثر ۱۰ با احتساب ضریب سهم شخص در مدیریت	۵۰
۴	مدیریت پروژه‌های صنعتی ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی با مرکزیت ایران	حداکثر ۱۰ با احتساب ضریب سهم شخص در مدیریت	۵۰
ردیف	نوآوری یا کارآفرینی	امتیاز هر مورد	سقف امتیاز از این بند
۵	اجرای حداقل یک پروژه فرهنگی معتبر یا ایجاد حداقل یک واحد صنعتی	هر ۱۰ میلیارد ریال ارزش	۲۰

	افزوده معادل یا درآمد سالیانه از نوآوری ۱۰ امتیاز با احتساب ضریب مشارکت	با ارزش افزوده یا تولید ثروت ملی در نتیجه نوآوری با سهم حداقل ۳۳٪ در ایجاد	
۴۰	ضریب مشارکت × حداکثر ۳	ثبت اختراع داخل کشور با تأیید معتبر	۶
۸۰	ضریب مشارکت × حداکثر ۱۰	ثبت اختراع بین المللی	۷
۶۰	حداکثر ۳۰ با احتساب ضریب مشارکت	ارائه یک نظریه جدید یا خط تحقیق علمی جدید برای اولین بار در دنیا که با اقبال علمی بین المللی مواجه شده باشد با تأیید انجمن علمی مربوط	۸
۴۰	حداکثر ۱۰	انتشار کتب علمی بین المللی*	۹
۲۰	حداکثر ۵	انتشار کتب علمی داخلی*	۱۰
۸۰	حداکثر ۷	تألیف مقالات علمی بین المللی با ارجاعات غیر خودی بیشتر از متوسط رشته ای جهانی**،**	۱۱
۳۰	حداکثر ۴	تألیف مقالات علمی داخلی با ارجاعات غیر خودی بیشتر از متوسط رشته ای ملی*	۱۲
۱۰	حداکثر ۲	تألیف مقالات علمی ترویجی*	۱۳
۴۰	هر مورد ۴	پرورش شاگردان برجسته در دوره دکتری که به عضویت هیئت علمی دانشگاه ها و پژوهشکده های مورد تأیید وزارتین درآمده اند	۱۴

* ضرایب آئین نامه ارتقاء اعضاء هیئت علمی ملاک قرار می گیرد.

** به جای محاسبه امتیازات ردیف های ۱۲ و ۱۳، سقف امتیاز ردیف ۱۱ می تواند تا ۱۰۰ امتیاز افزایش یابد.